

gospodarske, obrtniške in narodne.

Izhajajo vsako sredo po celi poli. Veljajo v tiskarnici jemane za celo leto 3 fl. 60 kr., za pol leta, 1 fl. 80 kr. za četert leta 90 kr. pošiljane po pošti pa za celo leto 4 fl. 20, za pol leta 2 fl. 20 kr., za četert leta 1 fl. 15 kr. nov. dn.

V Ljubljani v sredo 21. maja 1862.

Razglas c. k. ljublj. deželnega poglavarstva zavolj premij za kobile in žebice.

Delile se bojo letos te premije prvokrat v Postojni na Notranjskem, in sicer 14. dne velikega srpana, to je, dan pred vel. Šmarnom. Ob devetih zjutraj mora vsaki gospodar s svojo živino na mestu biti in seboj prinesiti pismo od soseskinega župana, katero potrjuje, da je kobila z žebetom, že preden je žebe storila, tistega gospodarja bila, ki želi premijo dobiti, ali da je triletna žebica od take kobile, ki je takrat, ko je žebe storila, njegova bila in pa od njega izrejena. Brez tega županovega spričala ne more nobeden dobiti premije za pripeljano živino, če je še tako lepa. —

Po novi postavi zamore tudi taka triletna žebica premijo dobiti, ki je že vozila, pa ni po vpregi kakorkoli pokvarjena bila in se za pleme posebno dobro kaže.

Razdelilo se bo letos 10 premij, skupaj 48 cekinov, namreč

ena premija z 10 cekini za najlepšo kobilo z žebetom 4 do 7 let staro,

5 premij po 4 cekine za druge lepe (dobre) kobile z žebetom,

ena premija z 8 cekini za tako triletno žebico, ki se kaže za pleme najboljšo,

ena premija s 4 cekini za triletno žebico, ki je za uno (z 8 cekini) najlepša,

dve premii po 3 cekine za še druge dve lepe triletne žebici.

Zraven cekinov prejme vsak gospodar še srebrno svetinjo „za dobro pleme in rejo“. — Če pa se več kot 10 kobil ali žebic premije vrednih pripelje in tedaj za ostale gospodarje ne morejo cekinov dobiti, pa prejmejo oni gori omenjene srebrne svetinje.

To je dalo sl. c. kr. deželno poglavarstvo v Ljubljani 5. dne t. m. na znanje. Radovedni smo, kakošno blago bojo kaj Notrajnčanje pripeljali; se vé, da pa tudi iz vseh družih krajev Krajskega zamorejo gospodarji s svojo živino priti in se za premijo potegniti.

Opomin gospodarjem

zastran zakožnega črva v smrekah.

Iz Kranja 17. maja. ☉ Smrekovina v naših gozdh je letos v veliki nevarnosti. Huda suša lanskega leta umorila je mnogo smrek, posebno v strmih logih, kakor se nahajajo na bregovju ob Savi, kjer le plitva prst skalovje krije. Zaredil se je v sušicah zakožni črv (Borkenkäfer), ki je smrekovini strašno škodljiv, kakor smo že večkrat v „Novicah“ brali. Prebiva ta kuček najraje v suhih smrekah in v smrekovem štorovju; kadar mu pa takega prebivališča pomanjkuje, napade tudi zdrave in dorašene smreke, ter svoj zaplodek (zalego) pod skorjo ali lubje zarine. Črviči se živijo z ličjem, katero na vse strani križem pregledajo in živno moč lesu v kratkem zatrejo.

Vidi se v naši okolici mnogo smrek vsake debelosti, ki so sicer še zelene in so tudi pomladanske mladike pognale, vendar je njih barva nekoliko bolj rujavkasto zelena memo drugih in pa, če so ravno zelene, že omagujejo (venijo).

Naletel sem unidan na kmeta v gojzdu blizu Čirčič ki svoje smreče žalostno ogleduje. Praša me: kaj da ta nova božja kazen pomeni, ker smreke na videz zdrave se v tako ugodnem vremenu, kakor je letošnje, tako hitro začenjajo sušiti. Sekiro sva imela pri rokah, odsekava nekoliko skorje od smreke, ki se je nama bolehná dozdevala, in glejte! gomezelo je pod njo vse polno črvičev. Gledava čez Savo na desni breg, kjer ima premožen gospodar velik in lep smrekov gojzd, pa že od dalječ sva naštelá več ko 50 smrek, ki bodo preden dojde sv. Jakob, že rujave postale.

Nevednemu kmetu, kteremu se je ta od nekaj znana, stara smrečja bolezen nova božja kazen zdela, lastnosti tega škodljivega kukca razloživši prosim tudi „Novice“, naj sonet opomnijo posestnike gojzdov, da brž ko brž vse sušice z gojzdov spravijo, jih omajijo, skorjo pa, v kateri zarod tega mrčesa prebiva, vso sožgejo, preden da kuček, ki h koncu tega in v začetku prihodnjega mesca roji, svoj zaplodek sopet smrekovi koži podtakne.

To je edina pa gotova pomoč odvrniti nadlogo hosti; al čisto vse tako smreče se mora pobrati iz gojzda. Le povrh in nečimerno to storiti, ne pomaga nič, in škoda velika je potem res kazen božja nemarnega gospodarja!

Hrast in vrba v zvezi s poljskimi sadeži pomaga gojzdom na višo stopnjo.

Poskuševal sem na več golin, potem ko sem jih že enkrat precej obdelal in nekoliko let kakor njive rabil, prvo leto ovsá sejati, pa na nektare krompirja vsaditi, da bi travo popolnoma zatrl. Ko mi je to obveljalo, sem podoral že pozno v jeseni ali pa zgodaj spomladi po 5—7 palcov globoko vrbovih šib in sicer na to vižo:

Pokladal sem šibe podolgoma v brazdo; na tisto stran, kjer se ima povleči, se nekoliko vtaknejo, da jih konji tako lahko ne spodrijejo. Vrbove špice se morajo na tisti strani, kodar drevo reže, na pošev pokladati, da jih zemlja, ko drevo okrog pride, tako zasuje, da se le špice iz zemlje vidijo. — Pri tem delu se pa ni treba pretežavno vesti, ker mladike, če pridejo le po 2 do 3 palce pod zemljo, začno korenike poganjati. Vrbove se vselej dobro obnaša, ker šibe kornine poganjajo, kolikor jih je s prstjo zasutih, in poženejo v prvem letu že po 3 do 5 čevljev dolge mladike. Za to vrbovo rejo rabim najslabše šibinice, ktere se po navadi za kurjavo poberajo, in so po 2 ali 3 letne mladike, in če ni drugači, so za posadbo tudi po enem letu stare šibinice dobre. Šest delavcov more, če se vsakemu en kos zemlje prepusti, zmiraj toliko vrbovih mladik v brazdo vložiti, kolikor je svetá za zasadbo preoranega. Tiste šibe, ki preveč iz zemlje molijo, delavci porujejo in globokeje posadijo;